



Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Щодо сплати дивідендів за підсумками 2023 року

Dividends

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
березень – 2024, наклад 50 прим.



Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Головне управління ДПС у Тернопільській області звертає увагу, що ДПС України у зв'язку із прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 09 лютого 2024 року № 129 «Про затвердження базового нормативу відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2023 році господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави» (далі – Постанова № 129), з метою належного адміністрування дивідендів, нарахованих на державну частку за підсумками діяльності у 2023 році, що сплачуються у 2024 році повідомила наступне.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Положеннями Податкового кодексу України (далі – Кодекс) на контролюючі органи, зокрема, покладено функції здійснення контролю за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплати до бюджету дивідендів на державну частку господарськими товариствами, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, а також господарськими товариствами, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) яких перебувають у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100 відсотків (підпункт 191.1.52 пункт 191.1 статті 191 Кодексу), надання індивідуальних податкових консультацій, інформаційно-довідкових послуг з питань податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи (підпункт 191.1.28 пункт 191.1 статті 19 Кодексу).

Правові основи управління об'єктами державної власності визначає Закон України від 21 вересня 2006 року № 185-V «Про управління об'єктами державної власності» (із змінами і доповненнями) (далі – Закон № 185). Згідно з абзацами четвертим та п'ятим частини п'ятої статті 11 Закону № 185 господарські товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, до 01 травня року, що настає за звітним, приймають рішення про відрахування не менше 30 відсотків чистого прибутку на виплату дивідендів, якщо інше не встановлено законом, та сплачують до Державного бюджету України дивіденди у строк не пізніше 01 липня року, що настає за звітним, нараховані пропорційно розміру державної частки (акцій) у їх статутних капіталах.

Господарські товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких перебувають у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100 відсотків, сплачують дивіденди безпосередньо до Державного бюджету України у строк не пізніше 01 липня року, що настає за звітним, у розмірі базових нормативів відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів, але не менше 30 відсотків, пропорційно розміру державної частки (акцій) у статутних капіталах господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій, якщо інше не встановлено законом (абзац шостий частини п'ятої статті 11 Закону № 185).



Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Абзацом першим частини п'ятої статті 11 Закону № 185 встановлено, що господарська організація, у статутному капіталі якої є корпоративні права держави, за підсумками календарного року зобов'язана спрямувати частину чистого прибутку на виплату дивідендів згідно з порядком, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

Положеннями Постанови № 129 затверджено базовий норматив відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2023 році для господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави.

Пунктом 1 Постанови № 129 затверджено базовий норматив відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2023 році.

Так, для господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, а також господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100 відсотків, у тому числі дочірніх підприємств, базовий норматив відрахування визначено у розмірі 80 відсотків.

Також пунктом 1 Постанови № 129 встановлений базовий норматив відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2023 році індивідуально для окремих господарських товариств, зокрема для:

акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» та приватного акціонерного товариства «Українська фінансова житлова компанія» встановлений базовий норматив відрахування у розмірі 30 відсотків;

акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» базовий норматив – 95 відсотків.

Водночас положеннями пункту 1 Постанови № 129 для окремих господарських товариств визначено умови, при дотриманні яких вони зможуть застосувати базовий норматив у зменшеному розмірі при виплаті дивідендів до бюджету, а саме для:

публічного акціонерного товариства «Укрнафта» у розмірі 30 відсотків (за умови спрямування 50 відсотків чистого прибутку на фінансування капітальних інвестицій, затверджених у фінансовому плані на 2024 рік);

приватного акціонерного товариства «Українське Дунайське пароплавство» у розмірі 30 відсотків (за умови спрямування 50 відсотків чистого прибутку на оновлення флоту та розвиток виробничих потужностей Кілійського суднобудівельно-судноремонтного заводу);

акціонерного товариства «Українська залізниця» у розмірі 50 відсотків (за умови спрямування 30 відсотків чистого прибутку на фінансування капітальних інвестицій, затверджених у консолідованому фінансовому плані на 2024 рік, реконструкцію критичної залізничної інфраструктури та оновлення рухомого складу);



Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

приватного акціонерного товариства «Укргідроенерго» у розмірі 50 відсотків (за умови спрямування 30 відсотків чистого прибутку на фінансування відновлення зруйнованого та пошкодженого майна внаслідок ракетних ударів, будівництва захисних споруд, протидронового захисту, виконання інших інженерно-технічних заходів для протидії агресії росії).

Отже, у разі невиконання визначених умов такі господарські товариства за результатами фінансово-господарської діяльності у 2023 році мають спрямувати на виплату дивідендів до державного бюджету 80 відсотків чистого прибутку.

Відповідно до пункту 5 Постанови № 129 базовий норматив відрахування у розмірі 80 відсотків також застосовується державними банками (крім акціонерного товариства «Державний ощадний банк України», якому норматив відрахування визначено окремо).

Крім того, слід зазначити, що з урахуванням положень пункту 2 Постанови № 129 господарські товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, а також господарські товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100 відсотків, у тому числі дочірніх підприємств, можуть приймати рішення щодо відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами їх фінансово-господарської діяльності у 2023 році, у розмірі більшому, ніж визначено пунктом 1 цієї постанови.

Звертаємо також увагу, що абзацами першим та другим статті 20 Закону України від 09 листопада 2023 року № 3460-IX «Про Державний бюджет України на 2024 рік» встановлено, що:

господарські товариства, у статутному капіталі яких 100 відсотків акцій (часток) належать державі, та господарські товариства, 100 відсотків акцій (часток) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100 відсотків, які не прийняли рішення про виплату дивідендів та затвердження розміру річних дивідендів до 01 травня року, що настає за звітним періодом, сплачують до загального фонду державного бюджету частину чистого прибутку на державну частку в розмірі, визначеному за базовими нормативами відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів, установлені на відповідний рік, але не менше 90 відсотків, до 01 липня року, що настає за звітним періодом;

господарські товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, та господарські товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100 відсотків (крім тих, що визначені частиною першою цієї статті), які не прийняли рішення про виплату дивідендів та затвердження розміру річних дивідендів до 01 травня року, що настає за звітним періодом, сплачують до загального фонду державного бюджету та іншим учасникам господарського товариства пропорційно розміру їх акцій (часток) у статутному капіталі господарського



Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

товариства частину чистого прибутку в розмірі, визначеному за базовими нормативами відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів, установленими на відповідний рік, але не менше 90 відсотків, до 01 липня року, що настає за звітним періодом.

Також пунктом 6 Постанови № 129 суб'єктам господарювання (крім державних банків, за виключенням акціонерного товариства «Державний ощадний банк України») рекомендовано здійснити до 29 лютого 2024 року авансове перерахування до державного бюджету у розмірі не менш як 50 відсотків суми річних дивідендів та з урахуванням базового нормативу, визначеного пунктом 1 цієї постанови, виходячи з розміру прибутку, розрахованого за прогнозними показниками результатів фінансово-господарської діяльності у 2023 році (за виключенням публічного акціонерного товариства «Укрнафта», якому рекомендується сплатити не менше ніж 3,9 млрд гривень).

Нагадуємо, що для платників дивідендів на державну частку (господарські товариства, корпоративні права яких частково належать державі, та господарські товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100 відсотків), податковими (звітними) періодами є календарний рік. При цьому розрахунок частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку складається та подається до контролюючих органів разом із фінансовою звітністю до 01 липня року, що настає за звітним (підпункт 49.18.7 пункт 49.18 статті 48, абзаци три, чотири пункту 49.19 статті 49 Кодексу).

Крім того, слід зазначити, що відповідно до Положення про Міністерство економіки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 459, головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері управління об'єктами державної власності, зокрема корпоративними правами держави, є Мінекономіки.

Так, згідно з пунктом 3 Постанови № 129 Мінекономіки зобов'язано довести базовий норматив відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2023 році, до суб'єктів управління корпоративними правами, що належать державі у статутному капіталі господарських товариств.

Лист ДПС України від 26.02.2024 № 5205/7/99-00-21-02-01-07 розміщено на вебпорталі ДПС України за посиланням <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/listi-dps/78791.html>.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Чат-бот ДПС «StopViolationBot» t.me/StopOverpriceBot

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua

Підпишись на телеграм канал t.me/tax_gov_ua